

Älykkään liikenteen verkosto – ITS Finland ry:n toimintasuunnitelma vuodelle 2020

1. Johdanto

Sääntöjensä mukaan ”Yhdistyksen tarkoituksena on edistää älykkään liikenteen ja kuljetuksen palvelujen toteuttamisen ja liikennetelematiikan liiketoiminnan yleisiä edellytyksiä sekä tehdä tunnetuksi tieto- ja viestintätekniikan yhteiskunnallista vaikuttavuutta liikenteen turvallisuuden, sujuvuuden, tehokkuuden ja ympäristöystävällisyyden parantamisessa sekä tie-, vesi-, raide- ja ilmaliikenteen ongelmien ratkaisemisessa. Yhdistys toimii älykkään liikenteen kehittämisen yhteistyöfoorumina.” Lisäksi edistetään älykkään liikenteen innovaatioiden syntymistä ja soveltamista sekä vientimahdollisuuksia.

Yhdistyksen tarkoituksen toteuttamiseen liittyvät tehtävät on kirjattu yhdistyksen säännöissä, ja toimintaperiaatteita sekä toimielimien (hallitus ja valiokunnat) ja toimihenkilöiden (toiminnanjohtaja) tehtäviä on kuvattu toimintaperiaatteita koskevassa muistiossa sekä valiokuntaohjeessa. Tehtävien hoitamiseksi yhdistys aktivoi jäseniään yhteistyöhön, sopii tarpeellisista resursseista ja organisoii tarvittavia projekteja.

2. Tavoitteet

Digitalisaatio muuttaa laajasti yhteiskuntaamme, ihmisten ja yritysten arkea sekä eri toimialojen toimintatapoja ja liiketoimintamalleja. Liikennesektori kulkee vahvasti kehityksessä mukana ja osittain jopa kehityksen kärjessä. Liikenneala on monin paikoin digitalisaation tärkeimpiä sovellusalueita ja hyödyntäjiä. Tulevaisuuden visioissa liikenne nähdään digitaalista tietoa ja tiedonsiirtoa, automaatiota ja puhdasta energiaa tehokkaasti hyödyntävänä, yhteen toimivana multimodaalisena liikennejärjestelmänä. Tulevaisuuden visioissa liikenne on turvallista, ruuhkatonta, käyttäjäystävällistä ja päästötöntä.

Toiminnan päätavoitteena on tuoda liikenteen digitalisaation koko keinovalikoima liikennejärjestelmän kehittämisen osaksi ja siten edesauttaa liikennealan kestävästä kehittämisestä, kasvua ja kansainvälistymistä.

Päätavoitteen rinnalla tavoitteena on, että liikenteen digitalisoitumisen mahdollistamalla tuotteilla ja palveluilla on merkittävä työllistävä vaikutus Suomessa. Liikennealan kansallista kasvuohjelmaa hyödyntäen tavoitteena on, että liikenteen toimialasta saadaan muodostettua samanlainen positiivisen mielikuvan vientiala kuin metsä-, peli ja teknologiateollisuudestakin. Liikennealan kansallisen kasvuohjelman päivytyksen myötä näkökulmana korostuu etenkin kestävä kasvun teema.

Liikenteen päästövähennystavoitteiden painoarvon noustessa osana kaikkea liikenteen kehittämistä, tavoitteena on aktiivisesti osallistua ilmastotyöhön sekä tuoda esille digitalisaation mahdollisuudet liikennesektorin kansallisten päästötavoitteiden saavuttamisessa.

Osana tavoitteiden asetantaa on tärkeää kehittää myös eri toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointia. Yhdistys osallistuu vaikuttavuuden arvioinnin kehittämiseen ja kannustaa myös yksityisiä toimijoita mukaan työhön erityisesti liikkumisdatan muodossa. Yhdistys osallistuu kasvuohjelman kautta liikennealan vaikuttavuusarviointin mittariston luomiseen.

Määritetään selkeämmin yhdistyksen visio, missio ja arvot. Yhdistyksen tavoitteena on erottua erityisesti liikennealan tulevaisuuden ratkaisujen edistämisen tärkeimpänä yhteistyöfoorumina Suomessa ja linkkinä kansainvälisiin verkostoihin.

Panostetaan erityisesti Nordic+ -yhteistyöhön sekä ITS Factory -yhteistyöhön.

3. Toimintamuodot ja toimenpiteet

ITS Finland edistää digitalisaation mahdollisuuksien täysimittaista hyödyntämistä Suomen liikennejärjestelmän kehittämisessä:

- **vaikuttamalla** alan hankevalmisteluun, hankintamalleihin ja budjetteihin sekä osallistumalla alan kehitys- ja hanketyöhön tuoden niihin digitalisaation näkökulmaa,
- **verkottamalla** alan asiantuntijoita ja päättäjiä kehityksen aktivoimiseksi Suomessa ja kansainvälisillä areenoilla,
- **viestimällä** digitalisoituvan liikennejärjestelmän mahdollisuuksista liikenne-, ympäristö- ja elinkeinopoliittisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Seuraavassa yhdistyksen toimintaa ja vuoden 2020 toimenpiteitä on kuvattu keskeisten toimenpidekokonaisuuksien kautta. Lisäksi luvun alkuun on koottu vuoden 2020 strategiset toimenpiteet.

Strategiset toimenpiteet 2020

Vuoden 2020 konkreettisenä painopisteenä on jatkaa työskentelyä liikenteen digitalisoituvan ekosysteemin synnyttämiseksi, jossa keskeisenä toimena on liikennealan kansallisen kasvuohjelman toimeenpanon edistäminen ja ohjelman päivitystyöhön osallistuminen. Vuoden 2020 strategisina painopisteinä ovat erityisesti:

1. Liikennealan kansallisen kasvuohjelman toimeenpanon edistäminen ja ohjelman päivittämiseen osallistuminen.
 - Kasvuohjelman päivittäminen kestävänsä kasvun ohjelmaksi.
 - Liikenteen digitalisoituvan ekosysteemin kuvaaminen, osallisten verkottaminen ja kohdistettujen liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen osallistuminen.
 - Aktiivinen osallistuminen liikenteen tulevaisuuskeskusteluun ja ns. ison kuvan muodostamiseen, erityisesti 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman osallistumalla.
 - Liikennejärjestelmätasoisien yhteistyön edistäminen valtion, kuntasektorin, tutkimuksen ja yritysten välillä osana ekosysteemin kuvaamista.
2. Liikenteen ilmastopoliittiseen työhön osallistuminen liikenteen digitalisaation keinoja korostaen. Keskeisenä toimena liikennealan kestävänsä kasvun ohjelma, ministeriön koordinoimaan vähähiilitiekarttatyöhön osallistuminen sekä liikenteen taloudellisten ohjausmekanismien, ml. liikenteen hinnoittelun, kehittämiseen osallistuminen.
 - Perustetaan erillinen Ilmasto -työryhmä, jonka tehtävänä on älyratkaisujen inventoiminen ja vaikuttavuuden todentaminen. Listataan jäsenistön päästöjä vähentävät ratkaisut ja viestitään niistä aktiivisesti.
3. Liikenteen palveluistumisen edistäminen sekä viestinnällisesti että osallistumalla aktiivisesti liikennejärjestelmän kehittämisen rahoituskeskusteluun sekä uusien rahoitusmallien innovointiin.
 - Suomalaisen liikkumisen palvelumarkkinan kehittäminen ja yhteistyön tiivistäminen tärkeimpien edelläkävijämarkkinoiden kanssa.
4. Liikennelabra -hankkeen yhteistyö
 - Kokeilujen ja tutkimuksen aktiivisen roolin ja yhteistyön lisääminen.
 - Markkinakokeilujen lisääminen julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyönä.
5. Kansainvälisen yhteistyön kehittäminen ja viennin edistäminen yhdessä Business Finlandin kanssa hyödyntäen kansallisten ITS yhdistysten verkostoa, ja erityisesti ITS Nordics+ -toimijoita sekä liikennealan kansallista kasvuohjelmaa.
6. Markkinavuoropuheluun osallistuminen ja keskustelun aktivointi tarvittaessa, erityisen tärkeänä aihealueena julkisen ja yksityisen sektorin roolien selkeyttäminen
7. Jäsenistön aktivoiminen kaikilla tasoilla sekä verkoston vahvistaminen ja laajentaminen. ITS Factory yhteistyön hyödyntäminen kaikilla tasoilla.

8. Women in ITS -toiminnan aktivointi yhteistyössä muiden Pohjoismaiden kanssa

Vaikuttaminen

Yhdistys on saavuttanut 13 vuoden aikana vahvan maineen liikennealan tulevaisuuden tekijänä. Tämän vuoksi yhdistyksen näkökulmia arvostetaan ja niitä myös kysytään laajasti. ITS Finland osallistuu aktiivisesti erilaisiin työryhmiin ja ohjausryhmiin jäsenenä sekä erilaisiin kuulemistilaisuuksiin asiantuntijana. ITS Finland on säännönmukaisesti kutsuttuna toimijana sekä asiantuntijakuulemisissa että lausunnon antajana liikennealan moninaisissa hankkeissa.

ITS Finland on myös itse proaktiivinen vaikuttaja ajankohtaisissa teemoissa ja yhdistyksessä sovittujen tavoitteiden edistämässä. Vaikuttamisen osalta tärkeimmät toimenpiteet ovat kuvattu otsikon ”Strategiset toimenpiteet 2020” alla.

Vaikuttamisessa kiinnitetään huomiota myös kansainväliseen vaikuttamiseen hyödyntäen ITS Nationals-verkostoa, ITS Nordic+ yhteistyötä sekä Suomen älyliikenteen kv-ryhmää.

Verkottaminen

ITS Finland on aktiivinen toimija verkottamisen saralla sekä kansallisella että kansainvälisellä areenalla. Verkottamisen konkreettiset askeleet Suomessa 2020:

- Järjestetään keväällä ja syksyllä seminaarit, joilla edistetään liikenteen digitalisoitumisen markkinaa eri kulmista.
- Järjestetään verkostopäivä elokuussa jäsenten esittäytymiseen sekä vapaamuotoiseen keskusteluun, tutustumiseen ja yhteistyön edistämiseen.
- Jatketaan Nordic+ -yhteistyön kehittämistä, tavoitteena yhteistyön vieminen pohjoismaisten ministeriöiden, innovaatorahoittajien, kaupunkien ja yritysten agendoille. Positiivisen Nordic -brandin ulottaminen liikennealalle.
- Järjestetään tapaamisia keskeisten liikenteen päättäjien kanssa niin kansainvälisellä, valtakunnallisella kuin paikallisella tasolla.
- Huomioidaan toiminnassa muiden alaan vaikuttavien järjestöjen toiminta ja osallistutaan toimintaan mahdollisuuksien mukaan.
- Aktivoidaan jäsenistön osallistumisia tilaisuuksiin, joissa älykkään liikenteen rooli on tunnistettavissa sekä tehdään yhteistyötä tällaisten tapahtumien kanssa.
- Osallistutaan KasvuOpen -ohjelman ”Tulevaisuuden Liikenne + Smart City kasvupolku” -osion toteuttamiseen.

Yhdistys kuuluu Erticon yhteydessä toimivaan verkostoon Network of the National ITS Associations (NITS), jonka kokouksissa yhdistystä edustavat kulloisenkin tilanteen mukaan toiminnanjohtaja, ohjelmajohtaja ja puheenjohtaja. Kansainvälisen verkottamisen konkreettiset askeleet 2020:

- Osallistutaan ITS Europe kongressiin Lissabonissa toukokuussa yhteisellä Nordic+-osastolla.
- Osallistutaan ITS World kongressiin Los Angelesissa lokakuussa Pohjoismaiden yhteisellä Nordic -paviljongilla.
- Jatketaan Nordic+ -yhteistyötä ja ollaan mukana järjestämässä seuraavaa yhteisseminaaria Viron ja Ruotsin yhdistysten kanssa, ja ehdotetaan Norjan ja Tanskan mukaantuloa
- Osallistutaan TRA2020 -tapahtuman promoamiseen ja myös itse tapahtumaan. Osallistumisen laajuus päätetään jäsenistön osallistumismahdollisuuksien mukaan.
- Järjestetään alan yhteinen opintomatka Barcelonan Mobile World Congress -tapahtumaan helmikuussa 2020.
- Toimitaan aktiivisesti ITS National Coordination Committeeen jäsenenä.

- Resurssien salliessa osallistutaan myös muiden ITS järjestöjen tilaisuuksiin.

Viestintä

Viestinnän keskeisenä teemana on *”Strategiasta käytäntöön – Suomesta kestävän ja vastuullisen liikenteen edelläkävijämarkkina”*. Kestävän ja vastuullisen liikenteen edelläkävijyys koostuu käyttäjälähtöisestä liikennejärjestelmästä, yritysvetoisista innovatiivisista ratkaisuista, yhteiskäyttöisistä resursseista sekä vähäpäästöisiin käyttövoimavaihtoihin kannustavista ohjausmekanismeista. Hyödynnetään vahvaa suomalaista MaaS -brändiä sekä kansallisessa että erityisesti kansainvälisessä viestinnässä.

Yhdistyksen verkkosivut sekä uutiskooste toimivat viestinnän keskiössä. Vuoden 2019 aikana uudistettuja verkkosivuja kehitetään edelleen ja päivitetään aktiivisesti. Verkkosivujen ohella osallistutaan aktiivisesti kasvuohjelman puitteissa julkaistavien *”FutureMobilityFinland”* -sivuston ylläpitoon. Sosiaalinen media on keskeisenä osana yhdistyksen viestintää. Viestiä viedään eteenpäin myös osallistumalla puhujina alan seminaareihin ja erilaisiin tilaisuuksiin.

Älykkään liikenteen uutiskoostetta julkaistaan tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään 2 kertaa kuukaudessa, ja sähköpostilevikki pyritään nostamaan 2 000 kappaleeseen. Koordinoidaan ja toteutetaan uutiskirjettä yhteistyössä ITS Factoryn kanssa. Erityisesti tavoitellaan jäsenistön näkyvyyden kasvua kaikissa medioissa. Hyödynnetään jäsenkunnan viestintäosaajien verkostoa ja varataan resurssia ammattimaiseen viestintään.

4. Lopuksi

Tämän toimintasuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti hallituksen kokouksissa. Toimintasuunnitelma on raami, jonka sisällä toimintaa johdetaan systemaattisesti, mutta mahdollistaen tarvittava ketterä reagointi alan nopeatempoisessa kehityksessä.